

מן התלמוד

סדר נשים.

מסכת יבמות, דף צ"א

רב פפא סבר למיעבד עובדא במאי הוה לה למיעבד. אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע דרב פפא: והתניא כל הני מתנייתא! אמר ליה: ולא שנינהו? אמר ליה: ואשנינוי ליקו וליסמוך?!

סבר למיעבד עובדא - חשב לעשות מעשה.
ולא שנינהו - האם לא תירצנו?
ליקו ולסמוך - נעמוד ונסמוך?

הסבר: רב פפא רצה לפסוק הלכה בנושא מסוים. אמר לו רב הונא בנו של רב יהושע: הרי יש משניות שמהן נראה אחרת! אמר רב פפא: האם לא תירצנו את אותן קושיות? אמר רב הונא: ועל התירוצים האלה נסמוך הלכה למעשה? אלא אי אפשר לסמוך עליהם בפועל נגד המשניות.

על המפה

גבעת שמואל

גבעת שמואל היא עיר במחוז המרכז. היא הוקמה בשנות ה-40 על אדמות ממזרח בני ברק, ונקרא על שם המנהיג הציוני שמואל פינלס. ראשוני המתגוררים במקום היו עולים מרומניה, הונגריה ובולגריה. בהמשך הפכה גבעת שמואל למועצה מקומית, קלטה עולים רבים מארצות שונות, ובשנת 2007 הוכרזה כעיר. בגבעת שמואל קיימת קהילה דתית-לאומית גדולה, ופועלים בה בתי כנסת ושיעורי תורה רבים. כיום גרים בה כ-28,000 תושבים.

בין שכונות העיר: רמת אילן, גבעת יהודה, רמת הדר, שכונת גיורא ורמת הדקלים.

פארק רמון גבעת שמואל (Wikipedia, Avi111)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת יבמות צ"א - צ"ו
פרשת בהעלותך | ו' - י"ב בסיון (5-11 ליוני)

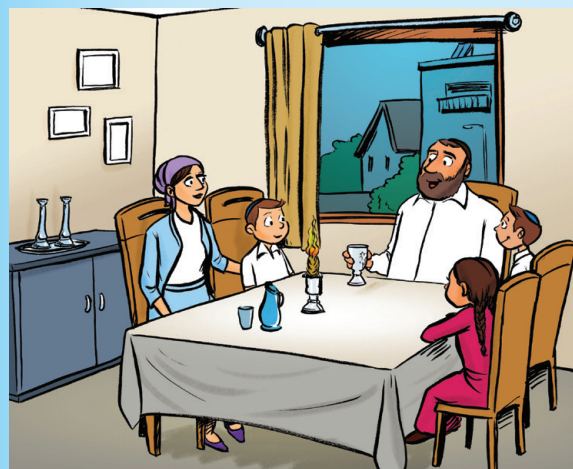
דף צ"א: סמכות חכמי ישראל

כְּשֶׁעָם יִשְׂרָאֵל קִיבַל אֶת הַתּוֹרָה, ה' נָתַן כּוֹחַ לַחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל לְדַרֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַלְכוֹת וְדִינִים וּלְלַמּוֹד מִמֶּנָּה אֶת פְּרִטֵי הַמִּצְוֹת וְהַאֲסוּרִים.

חֲכָמִים גַּם קִיבְּלוּ סְמֻכּוֹת לְתַקֵּן אִסּוּרִים חֲדָשִׁים כְּדִי לַעֲזֹר לְאֲנָשִׁים לְהִתְרַחֵק מֵאִסּוּרֵי הַתּוֹרָה, שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ בָהֶם, חֲלִילָה.

חֲכָמִים קִיבְּלוּ כּוֹחַ מִיּוֹחַד, שֵׁשׁ לָהֶם רְשׁוֹת לְהַעֲנִיֵּשׁ אֶת מִי שְׁאִינוֹ שׁוֹמֵעַ לְדַבְּרֵיהֶם. הַתְּלַמּוּד מְסַפֵּר שֶׁבִּתְקוּפַת הַיּוֹנִים הָיָה אָדָם שֶׁרָכַב בְּשֶׁבֶת עַל סוֹס, וְחֲכָמִים הַעֲנִישׁוּהוּ חֲמָרוֹת. אָף עַל פִּי שֶׁהָאִסּוּר לִרְכּוֹב עַל סוֹס בְּשֶׁבֶת הוּא מִדְּבָרֵי חֲכָמִים, הַחֲלִיטוּ חֲכָמִים לְהַעֲנִישׁוֹ כִּי יְהוּדִים רַבִּים זָלְזְלוּ בַּמִּצְוֹת בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה וְהָיוּ צָרִיכִים לְהַזְהִיר אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁיִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת.

דף צ"א: השמש שזרחה במוצאי שבת

בַּמִּקְרָה שְׁבִית דִּין טוֹעָה וּמִזֹּרֶה הִלְכָה בְּטַעוֹת וְכָל הָעָם עוֹבֵר עַל אִסּוּר - עַל מִי לְהִבִּיא קוֹרְבָן חֲטָאֵת?

לְמַשָּׁל - מַעֲשֵׂה בְּבֵית דִּין שֶׁלִּפְנֵי צֵאת הַשַּׁבָּת אָמַר לְאֲנָשִׁים: אֲנִי רוֹאִים שִׁיּוֹם הַשַּׁבָּת כְּכֹר חֶלֶף וְהִגִּיעַ הַלַּיְלָה, וְלֹכֵן אֲנִי מוֹדִיעִים: שַׁבָּת יָצְאָה, אֲפָשֶׁר לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה וְלַעֲשׂוֹת מִלָּאכּוֹת. וְאָכֵן, הַכָּל הַקְּשִׁיבּוֹ לָהֶם, הִתְפַּלְּלוּ עֲרִבִית, עָרְכוּ

הַבְּדֵלָה וְכָל אֶחָד עָשָׂה מִלָּאכָה. וְהִנֵּה, לִפְתַּע פְּתָאוֹם, אֹר גָּדוֹל, הִתְבַּרֵּר שֶׁעָנָן עָנָק הַסִּתִּיר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ, אֲבָל הָיָה בְּכָלל עוֹד לֹא שָׁקָעָה, וְעַד דִּין שַׁבָּת, וּבְעֶצֶם אֲנָשִׁים חִלְּלוּ אֶת הַשַּׁבָּת. מִי צָרִיךְ לְהִבִּיא קוֹרְבָן?

הַתְּשׁוּבָה הָיָה שֶׁכָּל אֶחָד מִן הָאֲנָשִׁים שֶׁעָשׂוּ מִלָּאכָה צָרִיךְ לְהִבִּיא קוֹרְבָן.

דף צ"ב: "פר העלם דבר של ציבור"

יִשְׁנֹו קוֹרְבָן מִיּוֹחַד שֶׁשְּׁמוֹ: "פֶּר הָעֵלֶם דָּבָר שֶׁל צִיבוֹר".

אָדָם שֶׁעָבַר עֲבָרָה בְּשׁוֹגֵג, צָרִיךְ לְהִבִּיא קוֹרְבָן חֲטָאֵת לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּדִי לִכְפֹּר עַל הַחֲטָא. אוֹלָם, אִם הִסְתַּדְּרִין הַגְּדוֹלָה בִּירוֹשָׁלַיִם, שִׁישׁוּבָת בְּלִשְׁכַּת הַגִּזִּית שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, הוֹרְתָה בְּטַעוֹת לְאֲנָשִׁים שֶׁמוֹתָר לַעֲבֹר אִסּוּר מְסוּיָם וְרוֹב הָאֲנָשִׁים עָבְרוּ עַל הָאִסּוּר, הָאֵם כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבִּיא קוֹרְבָן?

לֹא! מִבִּיָּאִים קוֹרְבָן צִיבוֹר, קוֹרְבָן אֶחָד עָבַר כּוֹלֵם. קוֹרְבָן זֶה הֵינוּ "פֶּר" - מִבִּיָּאִים פֶּר, "הָעֵלֶם דָּבָר" - עַל אִסּוּר שֶׁעָבְרוּ עָלָיו מִפְּנֵי שֶׁנִּעְלַם, לֹא הָיָה יָדוּעַ, שֶׁהוּא אִסּוּר, "שֶׁל צִיבוֹר" - עָבַר כָּל הַצִּיבוֹר שֶׁחָטָא.

חברותא

מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון סוער:

דני בן ה-16 הוא ילד מוכשר מאוד מבחינה מוזיקלית. הוא שר יפה, מנגן על מספר כלים, מלחין ויוצר, ואף הופיע באירועים שונים וקיבל מחמאות. לאור כל זאת דני רוצה עכשיו לעזוב את התיכון בו הוא לומד, לוותר על בחינות הבגרות, ולהתעסק רק עם מוזיקה - להקים להקה, להופיע, להקליט וכדומה. רצונו זה של דני עורר ויכוח משפחתי סוער.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שגנו, שחשוב לסיים תיכון ובגרות, אבל במקרה של כישרון כמו דני, צריך למרות המחיר של עזיבת התיכון, לאפשר לו להתפתח מוזיקלית ולממש את כישוריו. זה ייתן לו את הכלים להמשיך החיים ולהגשמת חלומותיו, וזה לא פחות חשוב מתעודת בגרות.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שאומנם דני מוכשר מאוד ויהיה לו עתיד במוזיקה, אבל במקביל להתפתחותו המוזיקלית, עליו לסיים את הלימודים בתיכון ואת בחינות הבגרות, ורק אחר כך יוכל להחליט איך בדיוק להמשיך במסלול המוזיקלי. לא נכון להפסיק ללמוד, לוותר על החיים החברתיים בתיכון ולוותר על תעודת הבגרות.

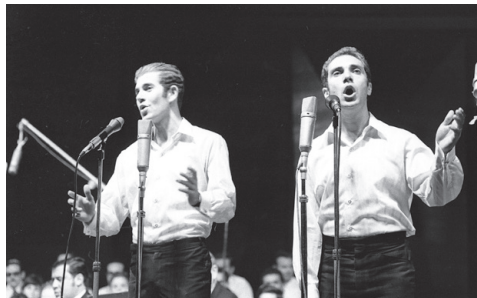
וא...?
עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתמפלכתם עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

פסטיבל הזמר החסידי

פסטיבל הזמר החסידי היה תחרות זמר שהתקיימה בין השנים 1969-1992. הפסטיבל הראשון התקיים במוצאי שמחת תורה בהיכל התרבות בתל אביב, ולרוב התקיים במהלך חגי תשרי. בפסטיבל השתתפו זמרים ויוצרים דתיים ושאינם דתיים. רבים מהזמרים, הלהקות והשירים שהשתתפו בפסטיבל זכו לפרסום רב, ביניהם ר' שלמה קרליבך, עוזי חיטמן, יגאל בשן וצמד רעים.

צמד רעים בפסטיבל הזמר החסידי (צלם - סוכנות צילומי עיתונות י.פ.א. אוסף דן הדני, הספרייה הלאומית)

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

שירי ומשוררי ימי הביניים

במהלך ימי הביניים נכתבו שירים ופיוטים יהודיים רבים, בעיקר על ידי חכמי ספרד בתקופת תור הזהב. חלקם היו שירי קודש וחלקם שירי חול. רבים מאותם שירים ופיוטים מוכרים עד היום, ונוהגים לשיר אותם במהלך תפילות ואירועים חגיגיים. בין המשוררים הידועים בימי הביניים היו רבי יהודה הלוי, שלמה אבן גבירול, אברהם אבן עזרא ושמואל הנגיד. יש המייחסים את השיר "אדון עולם" לרבי שלמה אבן גבירול, כחלק משירת ימי הביניים.

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי - קהילת 'צעירי הגבעה', גבעת שמואל

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0
																	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו שרה	-3760 בריאת העולם
מסורת ישראל מסורת ישראל מסורת ישראל																	

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות (מומלץ לעיין בתלמוד, מסכת מכות, דף כ"ד):

- 1 מי האיש עם הגיטרה במרכז הציור?
- 2 איך השלט בחלון "גבעת שמואל" קשור לאיש הזה?
- 3 מה הקשר ל"חלום עליכם" ו"פרפר נחמד" לאיש עם הגיטרה בציור?
- 4 איזה שיר יהודי מפורסם הוא הלחין בשנת 1976?

סגור לוגא י"ד
לסגור גנוס לטעמט אטסא "סגור לוגא י"ד
לסגור גנוס לטעמט אטסא "סגור לוגא י"ד
לסגור גנוס לטעמט אטסא "סגור לוגא י"ד
לסגור גנוס לטעמט אטסא "סגור לוגא י"ד

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

מי אני?

- 1 פיוט ידוע בקהילות רבות.
- 2 זהות מחברו לא ידועה, ויש מספר השערות לגבי מי המחבר.
- 3 מצא לראשונה בסיפור מהמאה ה-13.
- 4 משבח את גדולתו של ה' ואת הביטחון בו.
- 5 רבים נוהגים לשיר אותו בערב שבת.
- 6 אחד הלחנים המפורסמים שלו חובר על ידי עוזי חיטמן.

סגור לוגא י"ד

5780

ה'תש"פ

5778

ה'תשע"ח

5727

ה'תשכ"ז

5708

ה'תש"ח

5707

ה'תש"ז

5699

ה'תרצ"ט

5657

ה'תר"ץ

5323

ה'רמ"ח

5260

ה'ת"ש

5258

ה'תרס"ח

4900

ה'רמ"ב

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

ימי הביניים תקופת הראשונים

1492

גירוש ספרד

1500

ה'ת"ש

1897

ה'רצ"ז

1939

שואה

1947

ה'תש"ז

1948

ה'תש"ח

1967

ה'תש"ל

1969

ה'תש"ל

2017

ה'תשע"ז

2019

ה'תש"פ

סדר מועד | מסכת יבמות, דף צ"ג - צ"ו

דף צ"ג: "דבר שלא בא לעולם"

התנאים והאמוראים דנו בשאלה - האם אפשר למכור דבר שעדיין לא בא לעולם? בדף זה לומדים דוגמאות אחדות לדברים שעוד לא באו לעולם.

מוכר פירות דקל: אדם מוכר לחברו תמרים של דקל, לפני שהם גדלו. התמרים הם "דבר שלא בא לעולם", מפני שעדיין לא צמחו ואינם.

מוכר שדה שעוד לא קנה: ראובן אומר לשמעון - אמכור לך עכשיו שדה שעדיין לא שייך לי, וכרגע שאקנה אותו, הוא יהיה שלך. השדה הזה הוא "דבר שלא בא לעולם", כי כשראובן מוכר אותו הוא עדיין לא שלו.

כך גם לשחרר את העבד לפני שקונים אותו.

דף צ"ד: מתי מאמינים לעדים?

אם באים שני עדים לבית דין ומעידים: "ראובן גנב ביום ראשון". בית הדין בודק וחוקר את שני העדים ואם מתברר שהם צודקים, הם פוסקים שראובן גנב וחיב לשלם את הגנבה. גם אם ראובן עומד וצועק: "לא נכון. לא גנבתי". התורה האמינה לשני עדים כשרים שבית דין חוקר אותם.

אולם, מה עושים אם אחר כך באים שני עדים אחרים ואומרים אחרת מהעדים הראשונים? אם העדים השניים אומרים: אגננו היינו עם ראובן ביום ראשון, כל היום, והוא לא גנב, נהיה ספק. מצד אחד, יש עדים שאומרים שהוא גנב ביום ראשון ומצד שני יש עדים שאומרים שהוא לא גנב ביום ראשון. במקרה כזה, אין בית הדין מחייב את ראובן, מפני שיש ספק אם אלה עדים צודקים.

דף צ"ה: מתי מאמינים לעד אחד?

לא תמיד צריך שני עדים. יש דברים שמספיק בהם עד אחד בלבד. על דברי איסור, מספיק עד אחד. למשל, אם בא עד אחד ואומר: "מאכל זה טרף", מאמינים לו. גם אם עד אחד אומר: "מאכל זה כשר", מאמינים לו, ואין צריך לחכות עד שיהיו שני עדים.

אבל, יש דברים שבהם צריך שני עדים ואין די בעד אחד.

למשל, אם אישה באה לבית הדין ואומרת: "נכון שפעם הייתי נשואה לזבולון, אבל הוא נתן לי גט ולכן אני כבר לא אשתו ועכשיו אני יכולה להתחתן עם מישהו אחר. אם לאשה הזו יש רק עד אחד שיכול להעיד על דבריה, הדינים אינם מקבילים את עדותו, מפני שאי אפשר בנושא הזה להאמין לעד אחד.

דף צ"ו: להיזהר מן הפעם

מידת הפעם היא מידה גרועה.

התלמוד מספר, שפעם אחת פרץ ויפוח גדול בבית מדרש שהביא לידי כעס, ורבי יוסי בן קיסמא אמר: "פלא יהיה בעיני אם בית המדרש הזה לא יהפך ברבות הימים לבית עבודה זרה". הגמרא מעידה, כי אכן כך היה ואחרי זמן המקום שימש את הגוים לבית עבודה זרה.

המהרש"א מסביר, שבני אדם שכוועסים דוחקים את רגלי השכינה, ולכן השכינה מסתלקת ממקום שיש בו כעס.

את הסיפור הזה סיפרו האמוראים לרבי יוחנן, כי הוא כעס על תלמידו, אך רבי יוחנן אמר להם: כעס בין חברים - אסור, אך הרב רשאי וגם צריך לכוועס על תלמידו, אם צריך, כדי לחנכו.

דבר תורה

אל מול החטאים הגדולים ביותר שהיו במדבר - עמד משה בעוז ובגבורה ואף סינגר והציל את בני ישראל מכיליון. דווקא בחטא ההתאוות לבשר שבפרשתנו, "נשבר" משה רבנו ואומר לה: "הרגני נא הרג".

מדוע דווקא מול תאוות הבשר לא מחזיק משה מעמד? בחטא העגל ובחטאים אחרים, ביקשו בני ישראל רוחניות אך טעו בדרך בה הם הלכו. משה ידע שכל עוד יש שאיפה אל הרוח - יש על מה לעבוד ולאן לכוון. אולם, בחטא תאוות הבשר נפלה רוחו של משה כי ראה שרוחם של בני ישראל נשחקה, שכן החיפוש אחרי הרוח הוחלף בנמיכות קומה של רדיפת החומר. ומכאן הגיע פתרונו של הקב"ה לבעיה: "אספה לי שבעים איש מזקני ישראל". לא בשר צריך לתת אלא הפצת התורה והרוח בכל השבטים על ידי זקני העדה, שיפריחו את השממה ויחזירו את ישראל לחפש אחרי הרוח.

מצאו את זוגות המילים הבאות, שנשמעות דומה אבל משמעותן שונה:

1. נמצאים בבית משפט / יוצאים מהקומקום -

/

2. בהמה גסה / החזיר את חובו -

/

3. נמצאת בחתונה / לא כבדה -

/

4. עץ חסון / עיתון קטן -

/

החידה היא: (לוח/לוחץ) / (לוחץ/לוח) -

שאלות השבוע ???

1. מתי אדם שעבר עבירה בשוגג פטור מלהביא קורבן?

2. האם אפשר למכור עגלים שעוד לא נולדו?

3. מתי אפשר לסמוך על עד אחד?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח רואה חשבון יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים.

